

Kuba möter krisen

Oskar Johansson, Inga Karin Bergman

De karibiska länderna har drabbats hårt av den globala ekonomiska krisen. Den har kapat inkomsterna från nycklelexporter, krympt krediter och minskat utländska investeringar. Det påverkar också Kuba som dessutom ännu inte återhämtat sig från de tre orkaner som drabbade ön under fjolåret med skador för uppskattningsvis 10 miljarder US-dollar.

Den ekonomiska nedgången under 2009 kommer att bli "mycket svår", sa en av Kubas främste ekonomikomentatorer, Ariel Terreno i TV 26 maj. Lägre nickelpriiser och minskade inkomster från turismen kan komma att minska Kubas exportintäkter med 1 miljard US dollar under 2009. Det motsvarar en sänkning med 25 procent av exportintäkterna som förra året uppgick till ungefär 4 miljarder. Pengaförsändelser från utlandet förväntas också krympa. Försäljningen av Kubas exklusiva cigarrer har minskat med 3 procent. Regeringen har redan dragit ner importen, begränsat produktionen i vissa fabriker och skjutit investeringar på framtiden.

Den internationella ekonomiska krisen innebär för Kubas del att den förväntade sexprocentiga tillväxten under 2009 försvinner i fjärran. Experterna på ekonomiska tankesmedjan CCEC, (Centrum för ekonomistudier) räknar med att tillväxten i stället hamnar på mellan minus 0,5 procent och plus 2,5 procent.

Enligt WTO, Världshandelsorganisationen, kommer världshandeln att minska med 9 procent i år och det kommer att slå hårt på de låginkomstländer, som Kuba, som är beroende av export av varor och tjänster. FNs ekonomiska kommission för Latinamerika, ECLAC, förutspår negativ tillväxt på - 0.3 procent för regionen, trots den finansiella styrka som flera latinamerikanska länder hade då de överraskades av krisen.

Enligt ECLACs verkställande sekreterare Alicia Bárcena, kommer Mexico att tillhöra de hårdast drabbade med en BNP-minskning på 2 procent, Brasilien, med en minskning på 1 procent och Costa Rica och Paraguay, med ett fall på 0.5 procent var.

Bárcena kommenterade inte de kubanska perspektiven under sin senaste vistelse i Havanna, men hon lovordade landets system för statistik och de mekanismer för social rättvisa som är ett skydd för vanliga kubaner.

Nedskärningarna kommer oundvikligen att påverka resurserna för social utveckling. Men vissa analytiker menar att den kubanska planekonomin genom sin natur kommer att ge regeringen manöverutrymme och möjligheter att använda resurserna på ett intelligent sätt, till skillnad från de ekonomier som har sina tillgångar utspridda på många händer.

Trots skuggorna över plånbok och matbord och tack vare det traditionella skyddsnät som kubanska staten tillhandahåller är gemene man inte utsatt för den dagliga press som världsmarknaderna utövar på folk i andra länder. Nationella media rapporterar systematiskt om den ekonomiska krisen i världen men på gatan förblir priser

och anställningar stabila i kontrast till de svårigheter landet går igenom. De mått och steg som regeringen vidtagit för att rida ut stormen är ett tydligare bevis på det hot som hänger över ekonomin.

För att uppnå budgetbalans har myndigheterna gjort justeringar men prioriterar strategiska investeringar inom industri och jordbruksnäringarna och stärkandet av jordbruksproduktionen medan de drar ner på de stora importvolymerna som har inneburit växande kostnader på grund av höjda olje- och livsmedelspriser. Andra investeringar minskas eller senareläggs. För att klara den globala kris som redan bromsat ekonomin är den givna utmaningen att ta tillvara landet begränsade resurser.

Källor: IPS, Prensa latina